

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Puutarhan tuholaiset ja niiden torjunta

8.6.2021

KOTITARVEVILJELYN KEHITTÄMINEN LOHJAN SEUDULLA

Hanketta rahoittaa: YkkösAkseli, Leader

Hankkeen kesto: 1.1.2021 – 31.9.2022

Hankkeen toteuttaa: ProAgria Etelä-Suomi/ Etelä-Suomen Maa- ja kotitalousnaiset yhdessä paikallisten yhteistyökumppaneiden kanssa

**Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin**

**MAA- JA
KOTITALOUSNAISET**

Tuholaisten ennaltaehkäisy

- Suosi monimuotoista viljelyä. Huonoimmassakin tilanteessa jokin kasvi menestyy, vaikka osa kärsisi tuholaisista
- Puutarhaan voi istuttaa ns. houkutuskasveja, jotka houkuttelevat tuholaisia puoleensa.
 - Auringonkukka, kiinankaali ja kukkakaali houkuttelevat monia hyönteisiä
- Karkotekasvit harhauttavat ja karkottavat tuoksullaan tuholaisia
 - Karkottava vaikutus on mm. kehäkukalla, koristekrassilla, samettikukalla, sellerillä, salviolla, sipuleilla, tomaatilla ja pietaryrtillä.

Tuholaisten ennaltaehkäisy

- Luonnolliset viholliset - puutarhassa kannattaa pyrkiä asuttamaan niitä eläimiä, jotka syövät tuholaisia
 - Pikkulinnut ovat hyödyllisiä puutarhassa; esim. tiaispari saattaa yhden kesän aikana pyydystää 30 kg puutarhan hyönteisiä.
 - Lepakot puolestaan käyttävät ravintonaan kääriäis- ja mittariperhosia. Etanoita syövät mm. sammakot, siilit ja päästäiset.
 - Sammakkoja puutarhaan houkuttelevat lammikot ja muut kosteat paikat. Kirvojen vihollisia ovat tunnetusti leppäkertut.

Hirvieläinten torjunta

- Verkko/pihan aitaus
- Saippua ja pyykinhuuhteluaine (ripusta oksiin)
- Valkosipuli (istuta maahan tai ruiskuta puihin ja pensaisiin valkosipulivettä)
- Koira
- Ruokintapaikka (houkuttele eläimet luvalliseen ruokintapaikkaan, jolloin ne jättävät puutarhan muut kasvit rauhaan)
- Valesydämet (leikkaa styroksista valkoisia sydämiä, ja ripusta ne ylösalaisin roikkumaan puiden oksille. Kauriit luulevat sydämiä lajitovereiden takamuksiksi, ja jättävät ruoka-apajan rauhaan)
- Valmiit karkotepallot ja -ruiskutteet
- Liiketunnistinvalot ja heijastimet
- Lampaanvilla tai koirankarvat (hiukset)
- Tuomihake ja hajuoksa
- Keltainen nauha
- Radio

Jänisten torjunta

- Verkot/ rungonsuojat/aitaus
 - Tuoksupallot
 - Talvella lumi tampataan hedelmäpuiden ympärillä
 - Käytä käytetyt kahvinporot hyödyksi ja ripottele niitä puiden ja pensaiden alle. (Kahvinporojen teho perustuu siihen, että ne peittävät pensaiden ja puiden oman tuoksun. Kahvi on pohjoisen luonnon eläimille vieras)
 - Jos muista keinoista ei ole apua, tarjoa rusakoille ja jäniksille muuta syötävää. (Etenkin porkkanat, apilat ja heinät ovat niiden makuun. Voit myös jättää puista karsittuja oksia jänisten syötäväksi – täydellä mahalla ne eivät syö puita ja pensaita yhtä suurella todennäköisyydellä)
 - Kaupalliset valmisteet
- (kuva: seura.fi)

Myyrien + muiden jyrsijöiden torjunta

- Koivutisle
- Loukut/ansat
- Pöllön pöntöt
- Verkot maahan
- Valkosipuli
- Kaupalliset valmisteet
- Kissa

(kuva: eläinopas – meillä kotona.fi)

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Etanoiden ja kotiloiden torjunta

- Poimi käsin
 - Erilaiset ansat (mm. sokeri, viini, hiiva)
 - Vaikeuta kulkua (Kulkureitille levitetty kalkki, sahajauho, suola, kahvinporot, hiekka tai tuhka pakottaa etanat erittämään limaa runsaasti, ja tämä koituu etanoiden tuhoksi – muista levittää aina sateen jälkeen uudelleen)
 - Maanpinnan kattaminen voimakastuoksuisilla siänkärsämöillä tai pietaryrtillä auttaa etanoiden torjunnassa. Kotilot puolestaan karttavat keltasinappia ja koristekrassia
 - Kotitarvekanat vapaana pihalla + muut linnut (fasaanit)
 - (myrkyt)
- (kuva: aamulehti.fi)

Espanjansiruetanan torjunta

- Haitallinen vieraslaji – etanat tulee hävittää!
- Tehokkainta torjunta on keväällä ennen kuin talvehtineet yksilöt ehtivät munia. Etana munii kerralla noin 20-30 munaa ja jatkaa munintaansa pitkin kesää ja syksyä lokakuulle asti kosteiden kausien aikaan
- Etanat liikkuvat iltaisin. Tutki pihapiiriäsi ja lähiympäristöä illalla klo 20–22. Aloita torjunta heti, kun löydät ensimmäisen. Kerro asiasta myös naapureille –yhteistyö on tehokkainta
- Älä koske etanaan paljain käsin, sillä sen lima saattaa aiheuttaa allergisia reaktioita
- Etanan esiintymisalueilta ei saa kuljettaa muualle maa-ainesta, lehtikasoja, kompostia eikä kasveja. Näin estetään etanoiden ja niiden munien kulkeutuminen uusille alueille.
- Kompostin päälle voi ripotella kalkkia, joka imee etanoista veden. Kompostin kalkitseminen on syytä rajoittaa vain espanjansiruetanan torjuntaan, sillä kalkki haittaa kompostin pieneliöiden toimintaa.

Kirvat ja kirpat

- Kirvojen torjuntaan voi käyttää 2 - 3 prosentista mäntysuopa- tai toluliuosta.
- Hedelmäpuihin kevätruiskute varhain
- Kirvoja syö; leppäkertut, kukkakärpäsen toukat, pihtihäntäiset, harsokorennon toukat ja nokkaluteet sekä loispistiäiset
- Jos kasveissa paljon muurahaisia - Muurahaisella ja leppäkertulla on eturistiriita. Muurahainen haluaa lypsää kirvoista makeaa nestettä, joten se puolustaa kirvoja leppäkertun hyökkäykseltä. Leppäkerttu puolestaan pistelee kirvat ennemmin poskeensa.
- Raparperivesi - Kerää noin 2,5 litraa raparperin lehtiä. Silppua ne ja keitä noin viidessä litrassa vettä. Jäähdytä, siivilöi ja suihkuta kasveihin sellaisenaan.
- Kirpat kiusaavat ristikukkaisia kasveja. Ne syövät lehtiin pieniä reikiä, jolloin kasvin yhteyttävä pinta-ala vähenee ja haihdutus lisääntyy. Vaarassa ovat yleisimmin kaalin ja sinapinsukuiset kasvit: kaalit, nauriit, retiisit ja rukola.
- Kesäkuun puolivälin jälkeen kylvetyt taimet säilyvät tavallisesti melko hyvin kirpoilta. Niitä voi houkuttaa tervatulla laudanpätkällä. Taimia voi suojata tuhkaliuoksella tai ruiskuttamalla pyretriini- tai malationipitoisilla torjunta-aineilla
- Käytä alussa harsoa
- Houkutinkasvit
- Nokkos- ja raparperivesi

Muiden haitallisten ötököiden torjunta

- Liljakukko - Liljakukon saa pidettyä kurissa, jos kerää ja hävittää aikuiset yksilöt. Aseta kasvin alle astia, sillä liljakukko pudottautuu maahan koskettaessa.
- Karviaispistiäisen toukka - Toukat voi kerätä pensaista käsin ja hävittää.
- Peltolude - Kylvösten peittäminen harsolla estää luteen tuhoja
- Herukanäkämäpunkki - Äkämäsilmuiset oksat leikataan ja hävitetään varhain keväällä. Ennen pitkää koko pensas on hävitettävä.
- Pihlajanmarjakoi - malationivalmisteet

(kuva: kasviaispistiäisen toukka apu.fi)

Juuret maalla

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

Etelä-Suomen Maa- ja
kotitalousnaiset

@mknetelasuomi

@maajakotitalous

www.maajakotitalousnaiset.fi

Kiitos!

OLLAAN YHTEYKSISSÄ!

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET